

**“Respublika ixtisoslashtirilgan allergalogiya va klinik immunologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi” faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash
Uslubiyoti**

Mazkur Uslubiyot “Respublika ixtisoslashtirilgan allergalogiya va klinik immunologiya ilmiy-amaliy tibbiyot markazi” (keyingi o‘rinlarda - **Markaz** deb yuritiladi) faoliyatida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibini belgilaydi.

I-bob. Umumiy qoidalar

1.1. Markazning faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashning maqsadlari quyidagilardan iborat:

- markazning korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko‘p duch keladigan vazifa va funksiyalarini aniqlash hamda korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxatini shakllantirish;
- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha chora-tadbirlarni ishlab chiqish.

1.2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash quyidagilar ishlab chiqilishini nazarda tutadi:

- korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur;
- korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxati;
- korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar reestri.

1.3. Ushbu Uslubiyotda quyidagi asosiy tushunchalar qo‘llaniladi:

korrupsiyaviy xavf-xatar – markaz hodimining o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda mavjud sabab va sharoitlarda korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish ehtimoli;

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik - korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash - Markazning faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tahlil qilish, mavjud korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va ushbu xavf-xatarlar darajasini baholash bo‘yicha faoliyat;

qoldiq xavf-xatar - aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish yuzasidan belgilangan choradan keyin saqlanib qoladigan xavf-xatar;

maxsus bo‘linma – Korrupsiyaga qarshi ichki nazoratni amalga oshiruvchi bo‘lim yoki shaxs;

ishchi guruh – Markaz korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uchun tuziladigan xodimlar tarkibi.

1.3. Markaz tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash “**E-Anticor.uz**” elektron platformasi orqali har yili 1-martga qadar amalga oshiriladi.

1.4. O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan (keyingi o‘rinlarda - **Agentlik** deb yuritiladi) Markazning korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va bartaraf etish borasidagi faoliyatini takomillashtirish, ushbu yo‘nalishda kamchiliklarning oldini olish bo‘yicha ko‘rsatmalar berilishi mumkin.

II- bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkil etish.

2.1. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash markaz bo‘limlarini qamrab olishi lozim.

Bunda, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash maxsus bo‘linma yoki Ishchi guruh tomonidan amalga oshiriladi.

2.2. Ishchi guruh a‘zolari markazning tarkibiy bo‘limlari mas’ul xodimlaridan iborat tarkibda tashkil etiladi.

Markaz rahbari tomonidan buyruq bilan Ishchi guruh tarkibi tasdiqlanadi hamda uning faoliyati muvofiqlashtiriladi.

2.3. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda Ishchi guruh tomonidan quyidagi

vazifalar amalga oshiriladi:

- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash bo'yicha ishlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish;

- markazning korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihasini ishlab chiqish;

- Agentlik va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida markaz korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihasini takomillashtirish.

2.4. Markazning Korrupsiyaga qarshi ichki nazorat bo'limi quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

- korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash ishlarini tashkil etish;

- korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini ko'rib chiqish;

- "E-Anticor.uz" elektron platformasiga korrupsiyaviy xavf-xatarlarni va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dasturini joylashtirish.

III-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibi

3.1. Markaz faoliyatidagi (vazifa va funksiyalardagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi.

3.1. Ichki axborot manbalari quyidagilardan iborat:

- Markaz faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) huquqiy asosi;

- ichki tekshiruv materiallari, shu jumladan xizmat tekshiruvi materiallari;

- odob-axloq komissiyasi majlislarining yig'ilish bayonnomalari;

- korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining monitoring natijalari;

- Ishchi guruh tomonidan Markaz faoliyati (*vazifa va funksiyalari*) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari va boshqalar.

3.3. Tashqi axborot manbalari quyidagilardan iborat:

- Markaz faoliyati to'g'risidagi huquqbuzarliklar to'g'risidagi murojaatlar, OAVdagi xabarlar va statistik ma'lumotlar;

- Agentlik yoki boshqa davlat tashkilotlari tomonidan markaz faoliyati (*vazifa va funksiyalari*) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari;

- huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallar va boshqalar.

3.4. Ishchi guruh korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlashda quyidagi holatlar tahlil qilinishi lozim:

- Markazning xodimi tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik;

- Markaz tomonidan faoliyatini (*vazifa va funksiyalarini*) amalga oshirishda jismoniy va yuridik shaxslar uchun sun'iy to'siqlarning mavjudligi;

- o'z vaqtida qaror qabul qilmaslik, asossiz tezkor tartibda qaror qabul qilish;

- hujjatlar, elektron ma'lumotlar bazalariga bila turib yolg'on ma'lumotlarning kiritilishi;

- xizmat vakolatlarini amalga oshirishda manfaatlar to'qnashuvi;

- vakolatlarni amalga oshirishda mahalliychilik, homiylik, urug'-aymoqchilik kabi holatlarning mavjudligi.

3.5. Markaz faoliyatidagi (*vazifa va funksiyalaridagi*) korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasi quyidagi o'lchovlarda baholanadi:

- Past;

- O'rta;

- Yuqori.

IV-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasini bartaraf etish choralari

4.1. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin:

- normativ-huquqiy hujjatlar hamda ichki idoraviy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish;

- inson omilini qisqartirish va markaz faoliyatini (*vazifa va funksiyalarini*) raqamlashtirish, shaffoflikni ta'minlash, jamoatchilik nazoratini yo'lga qo'yish;

- markaz faoliyatini (*vazifa va funksiyalarini*) tartibga solish choralari ko'rish;

- markaz xodimlari va jismoniy shaxslar o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri aloqani maksimal darajada cheklash;

- rasmiy veb-sayt va boshqa ommaviy axborot vositalarida markaz tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xaridlari to'g'risidagi ma'lumotlarni joylashtirish va tarqatish;

- xizmatlar ko'rsatish jarayonini soddalashtirish, asossiz cheklovlarni, ortiqcha ma'muriy tartib-taomillarni bekor qilish, byurokratik tartibga solish mexanizmlarini yo'q qilish, taqdim etilgan hujjatlar soni va qaror qabul qilish muddatlarini qisqartirish;

- korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tushuntirish ishlarini amalga oshirish, profilaktik suhbatlar o'tkazish, ishonch telefonlari va aloqa kanallarida targ'ibot ishlarini amalga oshirish;

- xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish va manfaatlar to'qnashuvini boshqarish bo'yicha ichki hujjatlarga har kuni, o'zaro va to'liq rioya qilishlarini nazorat qilish.

Markaz korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo'yicha qonunchilik hujjatlariga zid bo'lmagan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirishi mumkin.

4.2. Korrupsiyaviy xavf- xatarlar xarita loyihalari va mazkur Uslubiyotning 1-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalari ishlab chiqiladi va shu tashkilotdagi Ishchi guruhiga ko'rib chiqish uchun taqdim qilinadi.

V-bob. Yakuniy qoidalar

5.1. Ushbu Uslubiyot O'zbekiston Respublikasi qonunchiligi o'zgargan taqdirda yoki Markazning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini tuzish jarayonini takomillashtirish zarurati tug'ilganda qayta ko'rib chiqilishi va o'zgartirilishi lozim.

5.2. Mazkur Uslubiyot talablari buzilishida aybdor bo'lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo'ladi.

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish bo'yicha MEZONLAR

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
Yuqori*	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) avtomatlashtirilmagan
	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) tartibga solinmagan
	Nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	Markaz faoliyati (vazifa va funksiya) doirasida qarorni loyihasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda bir shaxs ishtirok etishi
	Markaz faoliyatini (vazifa va funksiyani) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlangan)
O'rta	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman avtomatlashtirilgan
	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman tartibga solingan
	Nazorat tartibida ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	Markaz faoliyatini (vazifa va funksiyani) doirasida qarorni loyihasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda ikkita shaxs ishtirok etishi
	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to'g'risidagi ma'lumot mavjud (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlanmagan)
Past	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) to'liq avtomatlashtirilgan
	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) to'liq tartibga solingan
	jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa qilish imkoniyati mavjud emas
	Markaz faoliyati (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni loyihasini tayyorlashda, ko'rib chiqishda va qabul qilishda uch va undan ortiq shaxs ishtirok etishi
	korrupsiyaviy xatti-harakat va korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to'g'risidagi ma'lumotlar mavjud emas